

**KESAHAN DAN KEBOLEHPERCAYAAN INSTRUMEN SARINGAN
PENGURUSAN DIRI MURID BERKEPERLUAN KHAS MASALAH
PEMBELAJARAN KSSR SEMAKAN TAHUN 1**

Zul Izuddin Suhaimi & Kama Shaffeei*

¹²Fakulti Pembangunan Manusia, Universiti Pendidikan Sultan Idris,
35900 Tanjung Malim, Perak, Malaysia
Corresponding author: kama@fpm.upsi.edu.my

Published: 25 May 2023

To cite this article (APA): Suhaimi, Z. I., & Shaffeei, K. (2023). Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Saringan Pengurusan Diri Murid Berkeperluan Khas Masalah Pembelajaran KSSR Semakan Tahun 1. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 16, 33–44. <https://doi.org/10.37134/bitara.vol16.sp.3.2023>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/bitara.vol16.sp.3.2023>

ABSTRAK

Tujuan artikel ini adalah untuk membincangkan kesahan dan kebolehpercayaan instrumen saringan melalui pengukuran penilaian soal selidik. Pembinaan item di dalam instrumen ini telah diadaptasi daripada DSKP semakan 2017 tahun 1 iaitu bagi mata pelajaran Pengurusan Diri. Berdasarkan kajian literatur yang dijalankan pengkaji telah mengemukakan lima konstruk yang terkandung di dalam DSKP Pengurusan Diri Murid berkeperluan Khas (MBK) menerusi elemen kemahiran kendiri, kebersihan, penggunaan tandas, pengurusan tempat tinggal dan adab. Kajian ini juga melibatkan 9 orang pakar iaitu terdiri daripada 7 orang pakar kandungan dan 2 orang pakar bahasa bagi menentukan kesahan muka berkaitan penggunaan perkataan, ayat dan laras bahasa yang digunakan di dalam instrumen bagi setiap item soalan. Penilaian melalui *Content Validity Ratio* (CVR) telah digunakan untuk mengukur nilai bagi setiap item perlu dikekalkan ataupun dibuang daripada instrumen tersebut. Kebolehpercayaan instrumen saringan juga diukur menggunakan kaedah ketekalan *Alpha Cronbach* iaitu nilai 0.75 dan 0.912. Manakala kajian rintis juga telah dilaksanakan terhadap 30 orang responden yang terdiri daripada murid tahun 1 dari 7 buah sekolah rendah dalam daerah Kulai, Johor. Melalui hasil kajian pengkaji mendapati bahawa kesemua item yang dibina memenuhi ciri-ciri pengukuran yang betul bagi sesebuah instrumen saringan serta ianya boleh dijadikan sebagai alat pengukuran di dalam penilaian pelaksanaan Kurikulum Pengurusan Diri Semakan 2017 Tahun 1 di program PPKI sekolah rendah.

Kata Kunci: Kesahan dan Kebolehpercayaan, Instrumen, Pengurusan Diri, Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI)

Abstract

The purpose of this article is to discuss the validity and reliability of screening instruments through the measurement of questionnaire evaluation. The construction of items in this instrument has been adapted from DSKP revised 2017 year 1 which is for the subject of Self Management. Based on the literature review conducted, the researcher has submitted five constructs contained in DSKP Self Management of Students with Special Needs (MBK) through the elements of self-skills, hygiene, use of toilets, accommodation management and manners. This study also involved 9 experts consisting of 7 content experts and 2 language experts to determine the validity of the face related to the use of words, sentences and language adjustments used in the instrument for each question item. Assessment through Content Validity Ratio (CVR) has been used to measure the value of each item should be maintained or removed from the instrument. The reliability of the screening instrument was also measured using the Cronbach's alpha consistency method of values of 0.75 and 0.912. Meanwhile, a pilot study was also conducted on 30 respondents consisting of year 1 students from 7 primary schools in Kulai district, Johor. Through the results of the study, the researcher found that all the items built meet the correct measurement characteristics of a screening instrument and it can be used as a measurement tool in the evaluation of the implementation of Self-Management Curriculum Review 2017 Year 1 in primary school PPKI program.

Keywords : Validity and Reliability, instruments, Self Management, Integration Special Education Program (PPKI)

PENGENALAN

Pengurusan Diri merupakan salah satu mata pelajaran wajib bagi Murid Berkeperluan Khas (MBK) untuk berdikari dalam menguruskan kehidupan sehariannya tanpa bantuan daripada orang lain (Mahfuzah, 2016). Pengurusan diri ini merupakan teras pembelajaran kepada MBK kerana ianya menjadi tunjang utama kepada objektif Falsafah Pendidikan Khas (Mahfuzah, 2014). Kajian Azhar (2011) juga ada menyatakan bahawa pengurusan diri di negara-negara luar di terapkan kepada murid sejak sesia empat tahun dan menjadikan mata pelajaran wajib yang perlu diikuti oleh setiap murid. Sebagai contohnya di negara barat murid di peringkat sekolah rendah diajar tentang kemahiran asas yang perlu diamalkan di dalam kehidupan melalui proses amali. Akta Orang kurang Upaya (OKU) 2008 (Artikel 28) ada menyatakan bahawa OKU perlu diberikan peluang pendidikan termasuklah kemahiran serta boleh menguruskan diri dan pembelajaran sepanjang hayat.

OBJEKTIF

Objektif kajian ini bertujuan untuk mengukur kesahan dan kebolehpercayaan instrumen saringan pengurusan diri murid berkeperluan khas masalah pembelajaran (MBKBP) KSSR Semakan tahun 1. Secara khususnya, objektif kajian seperti berikut:

1. Mengukur kesesuaian item dengan konstruk ujian saringan melalui kesahan pakar
2. Mengukur nilai kebolehpercayaan instrumen saringan melalui analisis pekali alpha Cronbach

PERSOALAN KAJIAN

Kajian ini adalah untuk menjawab persoalan kajian seperti berikut :

- i. Apakah cara mengukur kesesuaian item dengan konstruk ujian saringan melalui kesahan pakar?
- ii. Bagaimana cara mengukur nilai kebolehpercayaan instrumen saringan melalui analisis pekali alpha Cronbach?

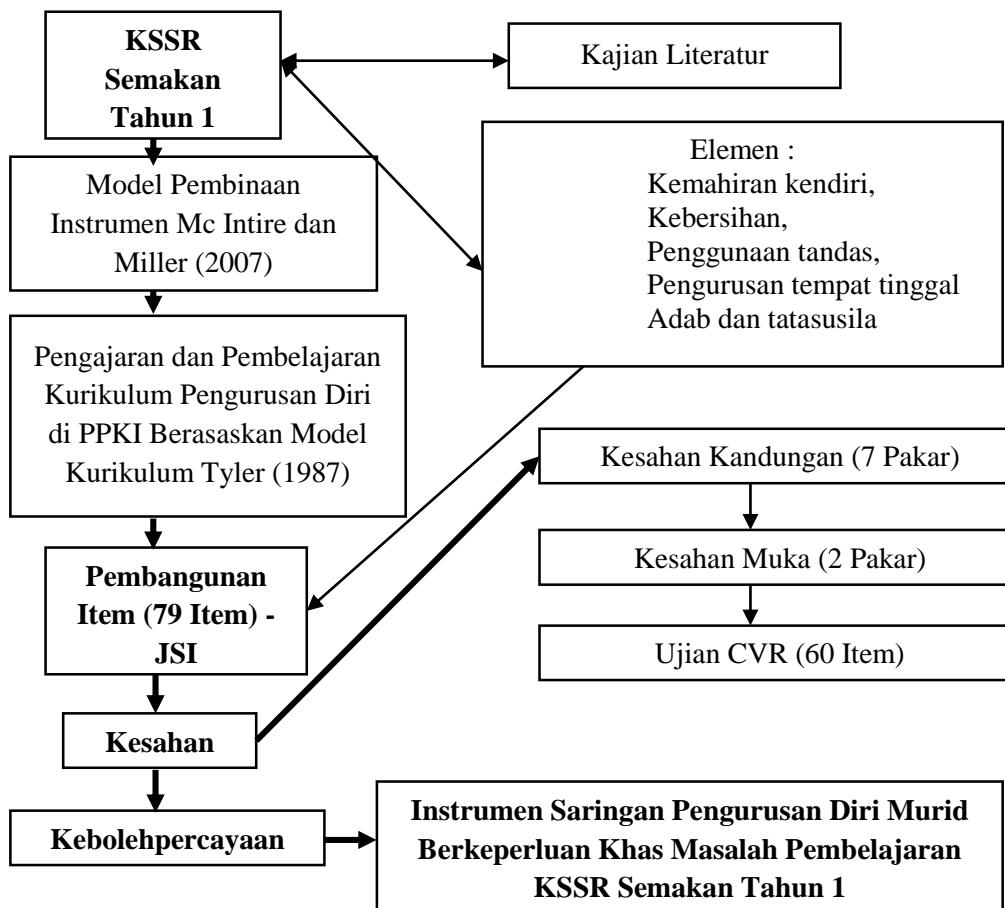
KAJIAN LITERATUR

Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) semakan 2017 merupakan kesinambungan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR). KSSR Semakan 2017 diperkuuhkan dan ditambah baik dan relevan dengan keperluan semasa serta cabaran abad ke-21. Mata pelajaran yang melibatkan kemahiran perlu di ajar kepada murid berkeperluan khas sebagai salah satu kemahiran pengurusan diri. Mata pelajaran pengurusan diri ini diajar kepada murid berkeperluan khas (MBK) supaya murid tersebut lebih cenderung dan berkemahiran serta dapat membuat amali motor halus dan motor kasar dengan baik. Standard pembelajaran yang terkandung dalam kurikulum KSSR semakan 2017 bagi murid tahun 1 ini melibatkan sub tema (i) Kemahiran kendiri, (ii) Kebersihan, kesihatan dan keselamatan, (iii) Penggunaan tandas dan bilik mandi, (iv) Pengurusan tempat tinggal dan (v) Adab dan tatasusila, diperkenalkan kerana bukan semua murid berkeperluan khas ini cenderung dalam bidang akademik. Menurut Mahfuzah (2016), kurikulum pengurusan diri ini amat penting untuk melatih murid berkeperluan khas seperti meningkatkan kemahiran motor halus dan kasar, kemahiran asas untuk membuat sesuatu amali dan keupayaan murid menguruskan diri. Menurut Mohd Azli (2015) murid pendidikan khas amat perlu kemahiran untuk menguruskan rumah kerana bila murid tersebut dewasa tahu menguruskan hal berkaitan rumah tangga

dan boleh menurunkan kehidupan tanpa bantuan daripada orang lain. Menurut Mahfuzah (2017) untuk melatih murid berkeperluan khas ini mempunyai keyakinan diri sewaktu proses pengajaran, guru perlulah memberikan murid mencuba terlebih dahulu sebagai latihan dan selepas itu baru melaksanakan proses amali agar keyakinan diri murid tersebut dapat dibina.

KERANGKA KONSEPTUAL

Berikut merupakan kerangka konsep kajian seperti Rajah 1 di bawah :

Rajah 1: Kerangka Konseptual Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Saringan Pengurusan Diri Murid Berkeperluan Khas

METODOLOGI

Kaedah kuantitatif digunakan di dalam kajian ini dengan menggunakan tinjauan soal selidik serta menggunakan teknik (*purposive sampling*) pensampelan bertujuan iaitu (*judgment sampling*) pensampelan pakar sebagai penilai utama instrumen kajian. Menurut Rahimah (2018) ada menyatakan bahawa pemilihan pensampelan pakar perlu merujuk kepada kepakaran individu tersebut di dalam bidang yang ingin dikaji sebelum ianya dilantik menjadi pakar dalam menilai instrumen. Tujuan pensampelan ini penting kerana ingin memperoleh informasi yang tepat dan boleh membuat penyemakan kesemua item secara tepat. Proses ini dipanggil sebagai proses penambahbaikan, cadangan atau pandangan dalam memastikan kesemua item yang dinilai boleh meliputi kandungan domain yang perlu diuji (Rahman, 2017). Kajian ini juga perlu melibatkan dua sumber utama dalam menjalankan proses untuk menguji kesahan kandungan yang terdiri daripada pakar yang profesional dalam bidang kajian dan ianya terdiri daripada pakar lapangan yang dipopulasikan iaitu seramai 9 orang pakar. Samad

(1992), menjelaskan bahawa jumlah pakar yang relevan bagi sesebuah kajian yang dijalankan adalah empat hingga sembilan orang pakar sahaja. Luis (1982) juga menyatakan dalam bahawa penetapan pakar hanyalah empat orang dan ke atas telah memadai sesuatu kajian.

1.1 Pembinaan JSI

Pembinaan JSI amat penting dalam menentukan instrumen kajian dan ianya perlu dibina terlebih dahulu sebelum membina item soalan agar tidak tersasar jauh dalam merancang dan menentukan konstruk agar ianya boleh diukur dengan baik (Muhammad & Kamil, 2016). Selain itu, dengan pembinaan JSI juga pengkaji dapat membina satu langkah dan penyelarasan item soalan agar dapat diuji mengikut perancangan yang telah ditetapkan (Rahman, 2015). JSI juga merupakan satu elemen yang penting dalam menentukan sesuatu objektif dan kesahan kandungan bagi sesebuah instrumen kajian (Najib, 1997). Perincian bagi JSI merangkumi konstruk, pembolehubah, penyolaan, trait, item dan skala bagi item yang dibina (Zubaidah, Che Nizam & Ghani, 2016). Untuk pembinaan JSI juga memerlukan kajian literatur kerana ianya dijadikan sebagai asas dalam merancang dan menentukan konstruk sesebuah instrumen kajian dengan lebih tepat tanpa ada bias dengan mana-mana kajian lain (Fatah & Ayob, 2017). JSI juga boleh membuatkan pengkaji teliti dalam menentukan konstruk untuk pembinaan setiap item soalan agar pemboleh ubah yang telah ditetapkan melalui kajian literatur oleh pengkaji boleh dilaksanakan dengan baik terhadap responden.

1.2 Pembangunan Instrumen

Seawal pembinaan instrumen, pengkaji menetapkan sebanyak 79 item yang dipecahkan kepada lima konstruk utama berpandukan DSKP tahun 1 iaitu kemahiran kendiri (30 item), kebersihan, kesihatan dan keselamatan (22 item), penggunaan tandas dan bilik mandi (13 item), pengurusan tempat tinggal (6 item) dan adab dan tatasusila (8 item). Selain itu, pemberatan untuk setiap konstruk yang telah dibina juga berbeza-beza berdasarkan kajian literatur yang telah ditetapkan oleh pengkaji di dalam kajian ini. Skala yang telah digunakan di dalam kajian ini juga mempunyai skala 1-10 yang dipecahkan kepada 3 bahagian iaitu 7-10 (sangat baik), 5-6 (sederhana sesuai), dan 1-4 (tidak sesuai) sebagai ukuran penilaian pakar. Lantaran itu, bagi kesahan kandungan juga pengkaji telah memilih tujuh orang pakar untuk menilai instrumen yang telah dibina. Pengkaji juga telah melantik dua orang pakar bahasa untuk menilai tahap kesesuaian bahasa dari segi penggunaan bahasa yang sesuai, ayat dan istilah yang digunakan di dalam instrumen kajian tersebut. Lynn (1986), juga ada menjelaskan bahawa minimum bagi pakar bahasa hanyalah memadai dengan dua orang pakar bagi menilai kesahan kandungan bahasa. Namun, pengkaji juga telah mengambil jalan tengah dan membuat keputusan serta penambahbaikan di atas segala perubahan dan teguran daripada pakar yang dirujuk dalam menilai instrumen untuk mengubah dan memperbaiki item instrumen yang mendapat skala bawah daripada 5 untuk dibuang dan skala 6-10 ada yang ditambahbaik mengikut kesesuaian dengan tahap murid MBK tahun 1.

bilangan minimum pakar hanyalah tiga orang telah memadai kajian yang dijalankan. Namun dalam kajian ini, pengkaji mengambil maklum dan membuat penambahbaikan di atas teguran dan cadangan sama ada secara lisan mahupun bertulis yang telah diberikan oleh pakar yang telah dilantik tersebut.

1.3 Kesahan Pakar

Berdasarkan kajian ini, kesemua pakar yang dilantik terdiri daripada individu yang terlibat secara terus dalam bidang kajian yang dijalankan atau pekerjaan secara dalam lingkungan tersebut (Zawawi & Aminah, 2018). Antara ciri kriteria yang dimiliki oleh seseorang pakar adalah mempunyai pengamalan yang luas dalam bidang pendidikan khas terutamanya melibatkan kemahiran MBK dan kebanyakan pengalamannya melebihi 10 tahun. Menurut Rabiah (2008), antara perkara yang utama dalam memilih kepakaran seseorang pakar adalah perlu melihat kepada bidangnya sendiri, pengamalan dan hasil penerbitannya. Berdasarkan kajian ini, untuk dilantik sebagai pakar hal utama yang dipilih berdasarkan pengalamannya iaitu dalam lingkungan 12 tahun hingga 30 tahun. Seterusnya pengkaji mengambil keputusan untuk berjumpa secara terus dengan kesemua pakar yang dilantik agar dapat menjelaskan berkaitan latar belakang kajian, kerangka konseptual seta definisi operasional serta konstruk yang digunakan dalam kajian ini. Pakar juga telah diberikan segala dokumen yang berkaitan serta masa dua minggu bagi tujuan penilaian samada komentar, pembetulan, pembuangan serta cadangan penambahbaikan.

1.4 Kesahan Kandungan

Dalam membuat kesahan kandungan CVR, pengkaji perlu melantik pakar untuk membuat penilaian terhadap item soalan yang dibina dengan menggunakan skala poin iaitu (1) sangat sesuai (*Essential*), (2) sederhana sesuai (*Usefull but not essential*) dan (3) tidak sesuai (*Not necessary*). Untuk menentukan sama ada kesahan kandungan ini tepat, pengkaji perlu menggunakan formula $CVR = [ne - (N/2)] / (N/2)$. Melalui formula ini, pengkaji dapat mengetahui nilai CVR untuk setiap item soalan yang dibina dan nilai N pula merujuk kepada 9 orang pakar yang telah dilantik oleh pengkaji ($N=9$). Larrence (1986), juga ada menjelaskan bahawa nilai CVR di atas julat -1 hingga +1 bagi setiap item soalan mempunyai nilai kesahan kandungan yang berbeza. Bagi nilai +1 merujuk kepada nilai yang sangat penting dan perlu ada di dalam konstruk tersebut oleh pakar manakala jika nilai $CVR < 0$ ianya merujuk kepada nilai yang sederhana sesuai kerana ada sebilangan pakar tidak bersetuju dengan item tersebut. Jika nilai $CVR = 0$ pula ianya merupakan item soalan yang mempunyai kesahan kandungan sederhana kerana ada sebahagian daripada pakar tidak bertuju dengan item tersebut dan ada sebahagian daripada pakar pula bersetuju dengan item soalan itu. Seterusnya jika nilai $CVR > 0$ ianya menunjukkan lebih daripada separuh pakar bersetuju dengan item soalan tersebut (*essential*). Kesimpulan daripada formula di atas, pengkaji membuat keputusan bahawa jika nilai 0 maka tinggi kesahan kandungannya manakala jika $CVR = 1$ pula ramai daripada pakar bersetuju dengan item soalan tersebut (*essential*) dan ianya merupakan item soalan yang mempunyai kesahan kandungan yang tinggi.

Berdasarkan dapatan kajian tersebut, nilai CVR 0.75 merupakan nilai yang ditetapkan oleh 9 orang pakar penilai (Larrence, 1986). Melalui pakar tersebut item yang dikemukakan sebanyak 79 item soalan 19 daripada item tersebut telah digugurkan kerana mempunyai nilai di bawah 0.75. Berdasarkan Jadual 1 di bawah ianya menunjukkan statistik kesahan kandungan yang telah di buat oleh 9 orang pakar penilai. Daripada 60 item soalan tersebut masih dikekalkan dan dijadikan sebagai instrumen saringan pengurusan diri KSSR semakan tahun 1 telah di buat CVR ke atasnya (Larrence, 1986). Berikut merupakan jadual nilai CVR yang masih dikekalkan melalui kesahan kandungan oleh pakar yang terdiri daripada lima konstruk yang dirujuk melalui DSKP Semakan tahun 1.

DAPATAN KAJIAN

Berikut merupakan dapatan kajian kesesuaian item dengan konstruk ujian saringan melalui kesahan pakar :

Jadual 1: Nilai CVR bagi setiap Konstruk

No. Item	Pernyataan item	*ne	**CVR	Interpretasi
1.	Kemahiran kendiri			
1.	Menyebut dan mewarnakan bahagian kepala, badan dan kaki	8	1	Dikekalkan
2.	Tampalkan anggota bahagian kepala, badan dan kaki membentuk manusia	7	0.75	
3.	Padankan anggota bahagian kepala, badan dan kaki mengikut gambar yang betul	8	1	Dikekalkan
4.	Sebut dan surihkan anggota asas bahagian badan	8	1	Dikekalkan
5.	Sebut dan surihkan anggota asas bahagian badan.	8	1	Dikekalkan
6.	Suaikan fungsi kepada anggota badan yang betul	8	1	Dikekalkan
7.	Tandakan (/) pada fungsi anggota asas bahagian kepala	8	1	Dikekalkan

8.	Warnakan gambar yang merujuk fungsi anggota asas bahagian kaki.	8	1	Dikekalkan
9.	Sebut dan warnakan gambar yang merujuk diri murid	7	0.75	Dikekalkan
10.	Sebut dan surihkan nama panggilan ahli keluarga asas berdasarkan gambar	8	1	Dikekalkan
11.	Sebut nama panggilan ahli keluarga asas berdasarkan gambar.	8	1	Dikekalkan
12.	Sebut dan warnakan gambar	7	0.75	Dikekalkan
13.	Tampal gambar berdasarkan panggilan yang sesuai	5	0.25	Dikekalkan
14.	Suaikan gambar yang betul	5	0.25	Digugurkan
15.	Suaikan gambar yang menggunakan alatan yang betul	5	0.25	Digugurkan
16.	Sebut dan surihkan nama alatan asas makan dan minum	8	1	Dikekalkan
17.	Suaikan gambar yang betul	8	1	Dikekalkan
18.	Warnakan kotak bagi merujuk cawan	6	0.5	Digugurkan
19.	Warnakan alatan yang merujuk kepada nama alatan yang diberi	6	0.5	Digugurkan
20.	Padankan cara makan dengan alatan asas yang digunakan untuk makan dan minum	6	0.5	Digugurkan
21.	Tandakan (/) adab makan dan minum yang tertib	9	1.25	Dikekalkan
22.	Warnakan pakaian biru untuk lelaki dan merah untuk perempuan	8	1	Dikekalkan
23.	Padankan pakaian dalam mengikut jantina	9	1.25	Dikekalkan
24.	Tandakan (/) pada jenis pakaian yang dipakai lelaki	9	1.25	Dikekalkan
25.	Tandakan (/) pada jenis pakaian seragam berdasarkan gambar	8	1	Dikekalkan
26.	Tampal cara memakai kemeja T tanpa kolar mengikut urutan.	8	1	Dikekalkan
27.	Tulis langkah urutan cara memakai kemeja T berkolar dengan betul di dalam bulatan yang di sediakan	5	0.25	Digugurkan
28.	Warnakan gambar yang merujuk langkah cara memakai seluar	8	1	Dikekalkan
29.	Tandakan (/) kotak yang merujuk kepada cara menarung dan menanggalkan stoking	8	1	Dikekalkan
30.	Warnakan kotak yang betul merujuk kepada cara menarung dan menanggalkan kasut	7	0.75	Dikekalkan
<i>Content Validity Index (Mean CVR_t)</i>			0.888	<i>Efisien</i>

	Kebersihan, kesihatan dan keselamatan			
31.	Surihkan anggota badan yang perlu dibersihkan	7	0.75	Dikekalkan
32.	Warnakan kotak bagi merujuk bahan untuk membersihkan gigi	8	1	Dikekalkan
33.	Warnakan gambar syampu	6	0.5	Digugurkan
34.	Sebut dan surih semula perkataan sabun	8	1	3
35.	Warnakan alatan dan bahan yang digunakan semasa membersihkan diri mengikut gambar berikut	6	0.5	Digugurkan
36.	Warnakan alatan dan bahan yang digunakan semasa membersihkan diri mengikut gambar berikut	7	0.75	Dikekalkan
37.	Warnakan alatan dan bahan yang digunakan semasa membersihkan diri mengikut gambar berikut	7	0.75	Dikekalkan
38.	Warnakan cara kebersihan diri mengikut alatan dengan cara yang betul	8	1	Dikekalkan
39.	Bulatkan cara kebersihan diri mengikut alatan dengan cara yang betul	8	1	Dikekalkan
40.	Tampalkan gambar yang sama.	5	0.25	Digugurkan
41.	Tandakan (X) cara menjaga kebersihan pakaian selepas makan	5	0.25	Digugurkan
42.	Tandakan (X) cara menjaga kebersihan pakaian semasa bermain	8	1	Dikekalkan
43.	Tandakan (X) bagi aktiviti cara menjaga kebersihan pakaian semasa di taman	5	0.25	Digugurkan
44.	Tandakan (/) perbandingan situasi menjaga kebersihan pakaian	6	0.5	Digugurkan
45.	Padankan situasi berikut	5	0.25	Digugurkan
46.	Sebut dan surih perkataan pemadam	8	1	Dikekalkan
47.	Tandakan (/) bagi yang merujuk kepada bakul sampah	8	1	Dikekalkan
48.	Suaikan nama alatan kebersihan pada gambarnya	8	1	Dikekalkan
49.	Warnakan alatan yang digunakan merujuk kepada gambar	5	0.25	Digugurkan
50.	Tandakan (/) alatan yang digunakan merujuk kepada gambar	8	1	Dikekalkan
51.	Bulatkan alatan yang digunakan merujuk kepada gambar	7	0.75	Dikekalkan
52.	Padankan alatan kebersihan mengikut fungsinya	6	0.5	Digugurkan
	<i>Content Validity Index (Mean CVRt)</i>		0.875	<i>Efisiensi</i>

	<i>Penggunaan tandas dan bilik mandi</i>			
53.	Surihkan simbol berikut	9	1.25	Dikekalkan
54.	Surihkan simbol berikut	9	1.25	Dikekalkan
55.	Surihkan simbol perkataan berikut	8	1	Dikekalkan
56.	Surihkan simbol perkataan berikut	8	1	Dikekalkan
57.	Warnakan simbol tandas yang boleh dimasuki oleh Mariam	8	1	Dikekalkan
58.	Surihkan	8	1	Dikekalkan
59.	Warnakan kemudahan yang terdapat dalam tandas dan bilik mandi	8	1	Dikekalkan
60.	Warnakan kotak yang betul	5	0.25	Digugurkan
61.	Tampalkan peraturan dengan gambar yang betul	8	1	Dikekalkan
62.	Warnakan tandas duduk	9	1.25	Dikekalkan
63.	Warnakan tandas cangkung	9	1.25	Dikekalkan
64.	Tandakan (/) cara penggunaan tandas yang betul	9	1.25	Dikekalkan
65.	Warnakan cara penggunaan bilik manda yang betul	5	0.25	Digugurkan
	Content Validity Index (Mean CVRt)		0.937	<i>Efisiensi</i>
	<i>Pengurusan tempat tinggal</i>			
66.	Tandakan (/) pada nama ruang yang betul	9	1.25	Dikekalkan
67.	Warnakan ruang tamu	9	1.25	Dikekalkan
68.	Warnakan bilik tidur	9	1.25	Dikekalkan
69.	Warnakan ruang dapur	8	1	Dikekalkan
70.	Suaikan gambar dengan fungsinya	8	1	Dikekalkan
71.	Warnakan fungsi gambar yang diberi	8	1	Dikekalkan
	Content Validity Index (Mean CVRt)		0.891	<i>Efisiensi</i>
	<i>Adab dan tatasusila</i>			
72.	Warnakan jawapan yang betul berdasarkan perlakuan	8	1	Dikekalkan
73.	Warnakan bulatan yang merujuk pada perlakuan negatif	7	0.75	Dikekalkan
74.	Surihkan	8	1	Dikekalkan
75.	Padangkan emoji dengan wajah emosi yang betul	9	1.25	Dikekalkan
76.	Warnakan emoji dengan wajah emosi yang betul	9	1.25	Dikekalkan

77.	Warnakan gambar dan sebutkan adab semasa berada di pusat sumber sekolah	5	0.25	Digugurkan
78.	Warnakan gambar dan sebutkan adab semasa berada di kantin sekolah	6	0.5	Digugurkan
79.	Tandakan (X) pada gambar yang merujuk adab yang baik	7	0.75	Dikekalkan
<i>Content Validity Index (Mean CVRt)</i>				0.937 <i>Efisiensi</i>

* Pakar yang menilai (*essential*).

**Content Validity Ratio (CVR) = $(Ne - N/2) / (N/2)$ iaitu bersamaan dengan ($N = 9$) mewakili pakar penilai, nilai CVR 0.75 dikekalkan manakala nilai yang kurang telah digugurkan daripada instrumen.

Berdasarkan penilaian pakar yang dilantik, nilai CVR bagi lima konstruk yang telah ditetapkan oleh pengkaji mewakili 79 item soalan iaitu kemahiran kendiri (30 item), kebersihan, kesihatan dan keselamatan (22 item), penggunaan tandas dan bilik mandi (13 item), pengurusan tempat tinggal (6 item) dan adab dan tatasusila (8 item). Berikut jadual 2 di bawah menunjukkan jumlah item yang digugurkan selepas ujian CVR oleh pakar :-

Jadual 2: Ujian CVR dan Taburan Item Selepas Mendapat Kesahan Pakar

Konstruk	No. Item	No. Item Digugurkan
Kemahiran kendiri	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30	14, 15, 18, 19, 20, 27
Kebersihan, kesihatan dan keselamatan,	31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 48, 50, 51, 52	33, 35, 40, 41, 43, 44, 45, 49, 52
Penggunaan tandas dan bilik mandi	23, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65	60, 65
Pengurusan tempat tinggal	66, 67, 68, 69, 70, 71	Tiada
Adab dan tatasusila	72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79	77, 78
Jumlah Item Kekal	60	

2.1 Kebolehpercayaan Instrumen

Kebolehpercayaan didefinisikan sebagai alat untuk mengukur item soalan dan menguji ketakalan dengan menggunakan Alpha Cronbach. Kebolehpercayaan yang baik juga haruslah mempunyai nilai melebihi 0.90 ke atas (James, 2001). Selain itu, ada juga pakar lain menyatakan bahawa nilai melebihi 0.80 mempunyai nilai kebolehpercayaan yang tinggi di dalam soal selidik yang dijalankan (Aiken, 2000, Cohen et al, 2000, Malik, 2005). Nilai 0.60 menurut McMilan (2007) juga ada menjelaskan bahawa nilai Cronbach yang rendah dan tidak sesuai digunakan di dalam soal selidik. Tetapi menurut Majid (2004) pula ada menjelaskan bahawa nilai 0.60 memadai bagi sebuah soal selidik dan ianya boleh dikekalkan di dalam soal selidik. Majid (2004) lagi ada menjelaskan bahawa nilai di bawah 0.60 dianggap lemah dan perlu dibuang daripada item soal selidik kerana nilai kebolehpercayaan itu lemah.

Berdasarkan kajian rintis yang dijalankan data tersebut dianalisis menggunakan SPSS 25. Melalui data tersebut juga, pengkaji membuat pembersihan untuk mengelakkan kesalahan semasa menjalankan ujian terhadap responden. Seterusnya, pengkaji juga menggunakan analisis kebolehpercayaan untuk mendapatkan nilai Alpha berdasarkan setiap konstruk yang dibina di dalam

soal selidik tersebut. Nilai bagi setiap konstruk yang dibina juga mempunyai nilai yang berbeza. Konstruk bagi nilai Alpha kemahiran kendiri adalah ($\alpha=0.814$), kebersihan, kesihatan dan keselamatan ($\alpha=0.901$), Penggunaan tandas dan bilik mandi ($\alpha=0.927$), Pengurusan tempat tinggal ($\alpha=0.916$) serta adab dan tatasusila ($\alpha=0.937$). Hal ini berbeza kerana kelima-lima konstruk yang dibina ada pengguguran item daripada pakar. Berdasarkan kajian rintis juga ada menunjukkan nilai Alpha Cronbach yang tinggi (Barbie, 1996). Oleh itu, instrumen soal selidik yang dibina juga menunjukkan nilai kebolehpercayaan yang tinggi dan boleh digunakan untuk kajian sebenar. Berikut rumusan berdasarkan jadual 4 di bawah :-

Jadual 4: Nilai Kebolehpercayaan *Alpha Cronbach* Bagi Setiap Konstruk

Konstruk	Bil. Item	Alpha Cronbach	Interpretasi
Kemahiran kendiri	24	0.814	Tinggi
Kebersihan, kesihatan dan keselamatan,	13	0.901	Sangat Tinggi
Penggunaan tandas dan bilik mandi	11	0.927	Sangat Tinggi
Pengurusan tempat tinggal	6	0.916	Sangat Tinggi
Adab dan tatasusila	6	0.937	Sangat Tinggi
Jumlah item soalan	60	0.954	Sangat Tinggi

PERBINCANGAN

Dalam membangun dan pengenalpastian komponen utama yang ingin dimasukan ke dalam instrumen pengurusan diri, penyelidik juga membuat kajian ke perpustakaan, pembacaan, pemerhatian dan soal selidik untuk membangunkan Instrumen Pengurusan Diri. Dengan berpandukan Model Kurikulum Tyler (1987) penyelidik telah menetapkan bahawa konstruk utama di dalam instrumen pengurusan diri berdasarkan DSKP Tahun 1 Semakan 2017 sebagai asas dalam kerangka konseptual kajian. Selain itu, Model Pembangunan Instrumen Mc Intire & Miller (2007) dijadikan sebagai panduan asas dalam pembangunan instrumen. Melalui komponen yang akan dibangunkan instrumen pengurusan diri terdiri daripada lima komponen utama iaitu (i) Kemahiran kendiri, (ii) Kebersihan, Kesihatan dan Keselamatan, (iii) Penggunaan Tandas dan Bilik Mandi, (iv) Pengurusan Tempat Tinggal, dan (v) Adab dan Tatasusila.

Melalui daptaran kajian bagi menjawab persoalan pertama kesesuaian item yang dibangunkan bagi setiap komponen item yang kurang nilai 0.75 digugurkan dan item yang lain masih dikekalkan. Berdasarkan daripada analisis komponen kedua yang dibangunkan paling banyak item yang digugurkan iaitu 9 item, komponen yang pertama 6 item, serta komponen ketiga dan kelima masing-masing 2 item dan komponen keempat kesemua item yang dibangunkan dikekalkan di dalam instrumen pengurusan diri tahun 1.

Bagi menjawab persoalan kajian kedua pula hasil daripada kajian rintis seramai 30 orang Murid Berkeperluan Khas (MBK) menunjukkan nilai *alpha cronbach* melebihi 0.60 ke atas bagi kelima-lima komponen yang dibangunkan. Nilai keseluruhan instrumen tersebut 0.954 dan menunjukkan nilai kebolehpercayaan instrumen tersebut tinggi dan boleh digunakan di dalam kajian sebenar.

Lantaran itu, dengan pengenalpastian komponen utama di atas instrumen pengurusan diri akan dapat membantu guru-guru pendidikan khas secara khususnya dalam menilai tahap penguasaan MBKBP terhadap mata pelajaran pengurusan diri Tahun 1 yang menggunakan kurikulum KSSR Semakan 2017.

KESIMPULAN

Untuk membuat kesahan instrumen, pengkaji perlu memahami dan memastikan instrumen yang telah dibina tersebut sesuai untuk digunakan sebagai alat pengukuran tahap keupayaan sesebuah sampel kajian yang telah ditetapkan oleh pengkaji. Dalam memahami kebolehpercayaan instrumen kajian juga pengkaji perlu menguji instrumen tersebut terhadap populasi kajian agar setiap item soalan yang dibina dapat memenuhi ciri-ciri sesebuah instrumen untuk digunakan pada masa, tempat dan responden yang berbeza. Berdasarkan pengesahan pakar yang telah dilantik juga, hasil keputusan daripada penilaian kesahan kandungan, kesahan muka dan kebolehpercayaan alpha sebanyak sembilan belas soalan telah digugurkan daripada instrumen kajian yang telah dibina. Melalui hasil penilaian pakar tersebut sebanyak 60 item soalan yang masih dikekalkan di dalam instrumen untuk mengukur dan mengenal pasti tahap penguasaan pengurusan diri Murid Berkeperluan Khas Bermasalah Pembelajaran (MBKBP) tahun 1.

RUJUKAN

- Abdul Aziz Selamat (2017). Kurikulum pendidikan vokasional murid bermasalah pembelajaran (MP). *Jurnal Pendidikan*, 8(3), 101-113.
- Abdul Rahman Nawi (2017). Implementation of the inter-agency collaboration in Vocational Education of students with Learning Disabilities towards preparation of career experience. *Asian Social Science*, 9(21), 174-188.
- Airasan (2005). *Educational research: competencies for analysis and applications*. Upper Saddle River , New Jersey: Pearson Education.
- Akta Orang Kurang Upaya (2008). Jabatan Kebajikan Masyarakat. Malaysia
- Aiken (1994). Evaluation theory development. *Journal of Evaluation*, 13(2), 2-7.
- Azizi Jaffar (2015). Asas Pembangunan Kurikulum dalam pendidikan. *Jurnal Penyelidikan Pendidikan UUM*, 60(1), 21-32.
- Bahagian Pembangunan Kurikulum (2017). *Kurikulum Standard Sekolah Rendah*. Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Babbie, (1996). *The Practice of Social Research*. California: Wardsworth Publishing Company.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain*. New York: David McKay Co Inc.
- Chua Yan Piaw. (2011). *Kaedah penyelidikan, buku 1 edisi kedua*. Kuala Lumpur: McGraw-Hill (Malaysia) Sdn. Bhd.
- Hair, J. F. J., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Hasrul (2022). Perspectives of Teachers on Supporting The Participation of Students with Learning Disabilities in Inclusive Secondary Schools: Asia Pacific Journal of Educators and Education, 37(1), 47–59.
- Kama bin Shafeei (2018). Pembangunan Instrumen Saringan Kemahiran Vokasional Murid Berkeperluan Khas Masalah Pembelajaran Bagi Persediaan Sijil Kemahiran Malaysia. Tesis Doktor Falsafah (Pendidikan Khas). UPSI Tanjong Malim. Tidak Diterbitkan.
- Larrence, (1986). *Research design quantitative and qualitative approaches*. Thousand Oaks, California: Sage Publication.
- Linn & Miller (2005) The near impossibility of testing for teacher quality. *Journal of Teacher Education*. 58, 210-224.
- Luis (1986). A quantitave approach to content validity. *Personnel Psychology*, 35(7), 476-485.
- Lynn, M. R. (1986). Determination and quantification of content validity. *Nursing Research*, 35, 382-385.
- Mahfuzah Zainol (2014). *Panduan terapi cara kerja untuk murid istimewa* . Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.
- Mahfuzah Zainol (2014). *Sensori dalam pendidikan khas* . Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.
- Mahfuzah Zainol (2015). *Kemahiran manipulatif dalam pendidikan khas*. Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.
- Mahfuzah Zainol (2016). *Kemahiran menguruskan diri murid berkeperluan khas* . Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.
- Mahfuzah Zainol (2016). *100 aktiviti school readiness untuk murid berkeperluan khas* . Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.

- Mahfuzah Zainol (2017). *Behavior modification strategy for special needs children*. Wilayah Persekutuan Putrajaya Malaysia: Perpustakaan Negara Malaysia.
- McIntire,S.A. dan Miller,L.A. (2007). *Foundation of Psychological Testing*, NY.McGraw Hill.
- Muhamad Azhar Ishak (2015). Persepsi guru terhadap penggunaan bahan bantu mengajar berdasarkan teknologi multimedia dalam pengajaran pengurusan kehidupan. *Journal of Special Education*, 3(1), 56-66.
- Muhammad Zamzuri Ahmad, Kamil Mat Don (2016). Instrumen penilaian kemahiran generik dalam kursus kemahiran hidup : Metode kajian. *Prosiding Persidangan Antarabangsa*, 195-203.
- Mohd Faizal Nizam Lee (2014). Pembinaan instrumen amalan pentaksiran guru matematik sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan Sains & Matematik Malaysia*, 4(1), 1 – 14.
- Mohd Fatah Abd Aziz, Muhamamd Ayob Azmi (2017). An instrument to assess secondary school mathematics teachers' assessment practices in Malaysia. *Journal of Teaching and Education*, 5(1), 210 – 225.
- Mohd Syaubari (2021). Instrumen Pelaksanaan Pengajaran Guru Pendidikan Islam Melalui Pengintegrasian Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) dalam Pengajaran Akidah Sekolah Rendah di Malaysia Berdasarkan Faktor Analisis (EFA). *Advances in Humanities and Contemporary Studies*, 2(1), 107–117.
- Mohd. Majid Konting. (2004). *Asas penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa & Pustaka.
- Mohd Najib (1997). Pembinaan JSI dalam membentuk item soalan penyelidikan. Kertas Projek Sarjana, Fakulti Pendidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia
- Nazariah dan Abdul Rahim (2021). 'Let's Play the Alphabet' Kit Increase Special Educations Literacy Skill in Bahasa Melayu. *Jurnal Bitara UPSI*, Vol 14 : 18-31.
- Nurul Izzah & Hazhari (2020). Kekangan guru tadika untuk menerima kanak-kanak berkeperluan khas. *Southeast Asia Early Childhood Journal*, UPSI : 9(2), 120–131.
- Olivia (2010). *Developing the curriculum*. Boton, MA: Allyn & Bacon.
- Ormrod (2010). *Curriculum: foundations, principles and issues*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Peraturan-peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas) 2013. *Warta kerajaan Persekutuan P.U.(A)230*.
- Rabiah Daud (2008). Objectifying Content Validity: Conducting A Content Validitystudy In Social Work Research. *Social Work Research*, 28(3), 85-99.
- Rahimah Jusoh (2018). Kesediaan guru pendidikan khas dalam melaksanakan program transisi di sekolah. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rahman Abdul Samad (2015). Table of specification development and usage: An overview. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 7(9), 205-219.
- Samad Salleh (1992). Implementation of concept mapping to novices:Reasons for errors, a matter of technique or content. *Educational Studies*, 33 (6),55.
- Saylor, J.G., Alexander, W.M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning*. New York: Holt, Rinehart, & Winston.
- Zubaidi Ahmad (2015). Model bersepada penerapan kemahiran abad ke-21 dalam pengajaran dan pembelajaran. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 28(3), 32–41.
- Zubaidah Mat Nor, Che Nizam Mahmud, Mohamamd Ghani Suhaimi. (2016). *Buku panduan pembinaan instrumen "Pembinaan item soalan"*. Emeritus Publications.
- Zawawi Ahmad & Nik Aminah Ismail, (2018). Kesahan kandungan pakar instrumen IKBAR bagi pengukuran AQ menggunakan nisbah kesahan kandungan. *In International Conference on Global Education*, pp. 856-863.
- Zul Izuddin & Kama (2021). Fasa Analisis Pembangunan Instrumen Pengurusan Diri Murid Berkeperluan Khas Masalah Pembelajaran KSSR Semakan Tahun 1. *Jurnal Bitara UPSI*, Vol 14 (2) : 87-95.